

Sygn. akt III AUa 619/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kluszcz (spr.)
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Dubis

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **N. Ś.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o emeryturę rolniczą

na skutek apelacji wnioskodawczynie N. Ś.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie Wydziału IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 marca 2013 r. sygn. akt IV U 494/12

o d d a l a a p e l a c j ę .

sygn. akt III AUa 619/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt IV U 494/12 Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie **N. Ś.** od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówki Terenowej w T. z dnia 27 marca 2012 r., odmawiającej wnioskodawczynie przyznania emerytury rolniczej, albowiem wykazała okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 1 kwietnia 1992 r. do 29 lutego 2012 r. wynoszący jedynie 19 lat i 11 miesięcy. Nie został uwzględniony okres od 31 grudnia 1972 r. do 30 czerwca 1992 r., kiedy to wnioskodawczynie pracowała zawodowo, a nadto jako osoba urodzona po dniu 31 grudnia 1948 r. nie mogła mieć uwzględnionego okresu pracy poza rolnictwem do okresu ubezpieczenia wymaganego do przyznania emerytury.

Z ustaleń Sądu Okręgowego dokonanych w oparciu o zeznania świadków oraz dokumenty zalegające w aktach sprawy wynika, że wnioskodawczynie N. Ś., ur. (...), z zawodu jest tokarzem. KRUS uwzględnił wnioskodawczynie, która z wnioskiem o emeryturę rolniczą wystąpiła w dniu 1 marca 2012 r., okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno –

rentowemu od 30 czerwca 1992 r. do 29 lutego 2012 r. Rodzice wnioskodawczynie, W. i. A. M., posiadali w latach 1972-1982 gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni 3,67 ha położone w R.. W gospodarstwie tym hodowano krowy, konie, trzodę chlewną, kury, uprawiano zboże, ziemniaki, buraki. Wnioskodawczynie zamieszkiwała z rodzicami, była zameldowana z rodzicami w R. w okresie od 02.02.1956 r. do 07.06.1976 r., do szkoły zawodowej chodziła w G., ukończyła ją w dniu 12.06.1974 r. W trakcie roku szkolnego oraz w trakcie przerw wakacyjnych pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców i wykonywała codziennie pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie mniej niż 4 godziny dziennie. Rano jechała do szkoły autobusem o godz. 5.05, a wracała około godziny 14.00. Po powrocie ze szkoły pracowała w gospodarstwie rodziców, wykonując wszystkie konieczne prace. W okresie od 07.11.1975 r. do 15.04.1976 r. pracowała w (...) Spółdzielni (...) w B., a w okresie od 05.05.1977 r. do 14.09.1990 r. pracowała w (...) Spółdzielni (...) w K.. Wnioskodawczynie czasami pomagała w gospodarstwie rolnym teściów W..

W powyżej ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, wskazując, że przedmiotem postępowania było ustalenie, czy organ rentowy zasadnie odmówił przyznania odwołującej emerytury rolniczej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników, odmawiając zaliczenia okresów pracy

w rolnictwie innych niż od 30.06.1992 r. do 29.02.2012 r., powołując się na uczęszczanie do szkoły średniej, pracę poza rolnictwem i brak ubezpieczenia społecznego rolniczego po dniu 01.01.1983 r. do dnia 29.06.1992 r. Sąd Okręgowy powołał się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 19.12.2000 r. II UKN 155/00, OSNP 2002/16/394, iż przy ustaleniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, świadczonej przed dniem 1 stycznia 1983 r. w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, także w czasie wakacji szkolnych (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r., II UKN 96/96 OSNAPiUS 1997 nr 23, poz. 473; z dnia 7 listopada 1997 r., II UKN 318/97, OSNAPiUS 1998 nr 16, poz. 491;

z dnia 13 listopada 1998 r., II UKN 299/98, OSNAPiUS 1999 nr 24, poz. 799;

z dnia 9 listopada 1999 r., II UKN 190/99, OSNAPiUS 2001 nr 4, poz. 122, czy wyrok

z dnia 10 maja 2000, II UKN 535/99, nie publikowany). Wnioskodawczynie w okresie trwania nauki w szkole po ukończeniu 16 roku życia tj. od 02.02.1972 r. do 12.06.1974 r. oraz w okresie od wakacji szkolnych w latach 1972-1973 pracowała stale w gospodarstwie rolnym swoich rodziców położonym w R.. Po ukończeniu szkoły tj. od 13.06.1974 r. do 04.11.1975 r. również pracowała

w pełnym wymiarze czasu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. We wskazanych okresach była zameldowana w gospodarstwie rolnym rodziców i stale pracowała

w tym gospodarstwie, w okresie nauki w szkole pracowała co najmniej po 4 godziny dziennie, a w okresach wolnych od nauki i po jej zakończeniu w wymiarze pełnego etatu. Ojciec wnioskodawczynie z uwagi na kalectwo niewiele pracował w gospodarstwie rolnym i większość prac wykonywała matka wnioskodawczynie

i sama wnioskodawczynie. W ocenie Sądu wyłącznie okres od 2.02.1972 r. do 12.06.1974 r. i od 13.06.1974 r. do 4.11.1975 r. może podlegać uwzględnieniu jako okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Praca w gospodarstwie rolnym w innych okresach tj. po zmianie miejsca zamieszkania i podjęciu pracy zawodowej nie może zostać uznana za pracę w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przypadającą przed dniem 1 stycznia 1983 r. o której mowa w art. 20 ust 1. pkt. 2 powołanej ustawy, ponieważ wnioskodawczynie w tym czasie nie była domownikiem rolnika tak rodziców jak i teściów, pracowała zawodowo i to ta praca stanowiła jej źródło utrzymania. W ocenie Sądu praca wykonywana po 4.11.1975 r. stanowiła wyłącznie rodzaj zwyczajowej pomocy jaką dzieci świadczyły na rzecz rodziców pomagając w najcięższych pracach rolnych, wykonywanych sporadycznie jak wykopki, żniwa czy sianokosy. Wnioskodawczynie w okresie od 07.11.1975 r. do 15.04.1976 r. pracowała w (...) Spółdzielni (...)

w B., a w okresie od 05.05.1977 r. do 14.09.1990 r. pracowała

w (...) Spółdzielni (...) w K.. Po dniu 01.01.1983 r. dla uznania jakiegokolwiek okresu pracy w gospodarstwie rolnym konieczne jest podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990, a odwołująca takiego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników nie udowodniła. Organ rentowy nie miał również podstaw do uwzględnienia okresu pracy poza rolnictwem z uwagi na treść art. 20 ust. 3 powołanej ustawy, ponieważ odwołująca urodziła się w dniu (...) a zatem po dniu 31 grudnia 1948 r.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła **apelacją** wnioskodawczynie N. Ś. i zarzuciła: 1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w szczególności poprzez: a) nieuwzględnienie okresu pracy wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym jej rodziców od 16 kwietnia 1976 r. do 4 maja 1977 r., czyli od czasu ustania stosunku pracy w (...) Spółdzielni (...) w B. do momentu zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w K., podczas gdy takie prace wykonywała w tym gospodarstwie rolnym, którego była domownikiem, co znalazło wyraz w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków, w szczególności J. P. i W. M.; b) nieuwzględnienie okresu pracy wnioskodawczynie w okresie urlopu macierzyńskiego i wychowawczego od dnia 19 lutego 1978 r. do dnia 5 maja 1981 r. w czasie zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w K.; 2) sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że wnioskodawczynie nie pracowała w gospodarstwie rolnym swoich teściów w W., podczas gdy z zeznań świadka M. W. i wnioskodawczynie jednoznacznie wynika, że pracowała w tym gospodarstwie po godzinach pracy w (...) Spółdzielni (...) w K.; 3) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 19 ust. 2 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r., o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i przyjęcie, że wnioskodawczynie nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, w szczególności w odniesieniu do okresu od 16 kwietnia 1976 r. do 4 maja 1977 r. i od 19 lutego 1978 r. do 5 maja 1981 r., podczas gdy okresy te winny zostać zaliczone do stażu ubezpieczenia rolniczego będącego podstawą przyznania emerytury rolniczej.

W oparciu o te zarzuty apelująca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie emerytury rolniczej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji trafnie uznał, że wnioskodawczynie N. Ś., ur. (...), nie wykazała co najmniej 30 – letniego podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, a tym samym nie spełniła przesłanek prawa do emerytury rolniczej stosownie do art. 19 w zw. z art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50 poz. 291 ze zm.). Sąd Apelacyjny podziela zarówno prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu I instancji, jak również jego wywód prawny przedstawiony w uzasadnieniu wyroku.

Niezasadnie apelacja zarzuca, że Sąd I instancji nie wyjaśnił wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności sprawy. W związku z treścią decyzji z dnia 27 marca 2012 r. oraz wskazanymi przez organ rentowy motywami odmowy przyznania emerytury rolniczej, wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie wymagało, czy wnioskodawczynie legitymuje się co najmniej 30 – letnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu (art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników). W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji należycie wyjaśnił tę kwestię, rozważając poszczególne okresy, na które powoływała się wnioskodawczynie, pod kątem ewentualnego zaliczenia ich do wymaganego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego i dochodząc ostatecznie do wniosku, że do wymaganego okresu ubezpieczenia może zostać uwzględniony jedynie okres od 2 lutego 1972 r. do 4 listopada 1975 r.

Wprawdzie apelująca trafnie zarzuciła, że w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji wprost nie odniósł się w swoich rozważaniach do okresu przypadającego od 16 kwietnia 1976 r. do 4 maja 1977 r., jednak w ostatecznym rozrachunku nie ma to żadnego wpływu na prawidłowość rozstrzygnięcia, bowiem okres ten jest zbyt krótki, aby w zestawieniu z okresem ubezpieczenia emerytalno rentowego uwzględnionego przez organ rentowy (tj. 19 lat i 11 miesięcy) oraz z okresem jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 2 lutego 1972 r. do 4 listopada 1975 r., mógł zapewnić N. Ś. wykazanie co najmniej 30 – letniego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego. Trzeba też zwrócić uwagę na to, że sposób zredagowania uzasadnienia wyroku wskazuje na to, że Sąd I instancji nie tyle nie wziął pod uwagę przedmiotowego okresu przy rozważaniu spełnienia wymogu co najmniej 30 – letniego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego, co raczej pominął go w tekście uzasadnienia w części obejmującej rozważania prawne, przy

czym na wstępie tego fragmentu uzasadnienia poczynił ogólne założenie, odnoszące się w ocenie Sądu Apelacyjnego także do tego okresu, że praca w gospodarstwie rolnym w innych okresach, tj. po zmianie miejsca zamieszkania i po podjęciu pracy zawodowej, nie może zostać uznana za pracę w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przypadającą przed dniem 1 stycznia 1983 r.

Wbrew stanowisku apelującej, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, ze szczególnym uwzględnieniem zeznań świadków przesłuchanych w sprawie, w pełni odpowiadającej wymogom z art. 233 § 1 k.p.c.. Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906). Apelacja tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny dowodów.

Z treści art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika, że konieczne było wykazanie przez wnioskodawczynię legitymowania się co najmniej 30 – letnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, zaś art. 20 ust. 1 tej ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.; 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi, przy czym zgodnie z art. 20 ust. 3, dodanym

z dniem 8 stycznia 2009 r., przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Sąd I instancji w sposób prawidłowy zastosował powyższe przepisy, uznając, że do wymaganych okresów ubezpieczenia, oprócz okresu uwzględnionego przez organ rentowy (od 30 czerwca 1992 r. do 29 lutego 2012 r. tj. 19 lat i 11 miesięcy), doliczyć należy, stosownie do art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy

o ubezpieczeniu społecznym rolników, okresy: od 2 lutego 1972 r. do 12 czerwca 1974 r. i od 13 czerwca 1974 r. od 4 listopada 1975 r., jako okresy pracy

w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawczyni po ukończeniu przez nią 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. Trafnie zatem uznał Sąd Okręgowy, że w tych dwóch okresach wnioskodawczyni pracowała stale w gospodarstwie rodziców, w wymiarze czasu nie mniejszym niż 4 godziny dziennie, a w okresach wolnych od nauki oraz po zakończeniu nauki w szkole, w wymiarze większym niż 4 godziny dziennie.

Zasadne jest też stanowisko Sądu I instancji, że okresy przypadające po dniu

4 listopada 1975 r., tj. w czasie, kiedy to wnioskodawczyni zmieniła miejsce zamieszkania (wcześniej zamieszkiwała u rodziców) oraz podjęła zatrudnienie (początkowo od dnia 7 listopada 1975 r. w(...) Spółdzielni (...)

w B.), nie mogą być uznane za okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. Rozważając bowiem kwestię pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przed dniem 1 stycznia 1983 r. należało odnieść się do pojęcia domownika, uregulowanego w art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, za którego to uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowych lub zamieszkuje na terenie gospodarstwa rolnego, albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Po dniu 4 listopada 1975 r., a przed dniem 1 stycznia 1983 r., bez wątplenia

N. Ś. wykonywała różnego rodzaju prace w gospodarstwie swoich rodziców, jak również teściów, jednak prace te nie nosiły cech pozwalających jej uznać za pracę domownika, nie wykraczały bowiem poza zwyczajowo przyjętą w stosunkach wiejskich pomoc świadczoną doraźnie przede wszystkim przy okazji najcięższych, sezonowych, prac takich jak sianokosy, żniwa, czy wykopki. Znamiennym jest, że z zeznań świadków wynika, iż wnioskodawczyni była przez nich widywana właśnie przy tego rodzaju pracach, świadkowie poza wymienieniem takich prac nie byli w stanie podać żadnych konkretnych informacji. Istotne jest też, że apelująca po dniu 7 czerwca 1976 r. nie była już zameldowana u rodziców w R., a praca zawodowa wykonywana od dnia 7 listopada 1975 r. w B., a następnie od dnia 5 maja 1977 r. w K., w istotny sposób (na co wskazują zasady doświadczenia życiowego), ograniczała możliwość świadczenia przez nią pracy w gospodarstwie rodziców i teściów, nie mówiąc już o świadczeniu takiej pracy w sposób stały, a więc codziennie, w wymiarze czasowym nie krótszym niż 4 godziny, a więc tak, aby praca ta miała istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarstwa.

Podkreślenia wymaga też, że po dniu 1 stycznia 1983 r. warunkiem zaliczenia danego okresu do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia prawa do emerytury było już podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin - na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin, Dz. U. z 1989 r. Nr 24 poz. 133 ze zm.. Trzeba mieć tutaj na względzie, że co do zasady przesłanką uzyskania prawa do emerytury rolniczej jest podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w rozumieniu opłacania składek na to ubezpieczenie. Ubezpieczenie takie nie istniało w okresie między 19 września 1938 r. a 30 września 1969 r. Obowiązek opłacania przez rolników indywidualnych składek na ubezpieczenie społeczne został wprowadzony ustawą z 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników. Obowiązek ten utrzymały następnie wszystkie późniejsze ustawy dotyczące ubezpieczenia społecznego rolników, rozszerzając go od 1983 r. na domowników. Z przepisu art. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin jasno wynika, że ubezpieczenie obejmowało rolników prowadzących gospodarstwo domowe oraz domowników pracujących w tym gospodarstwie, zaś art. 3 ust. 2 pkt 1 tej ustawy stanowi, że ubezpieczeniu nie podlegają osoby będące pracownikami zatrudnionymi w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie albo objęte innymi przepisami o ubezpieczeniu społecznym lub o zaopatrzeniu emerytalnym.

W odniesieniu do przedmiotowej sprawy ma to znaczenie o tyle, że od dnia 1 stycznia 1983 r. wnioskodawczyni kontynuowała stosunek pracy w (...)Spółdzielni (...)w K.. Słusznie też wskazał Sąd I instancji, że nie było w rozpoznawanej sprawie podstaw do uwzględnienia do okresów ubezpieczenia wymaganych do nabycia prawa do emerytury rolniczej okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym, co wynika z brzmienia art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowiącego, że przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Sąd Apelacyjny zwraca tutaj uwagę na pogląd prawny wypowiedziany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2011 r., III UK 83/10, OSNP 2012/7-8/99, zgodnie z którym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. nie zalicza się do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy stwierdził ponadto, że zasada równości z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP nie stanowi podstawy do znoszenia różnicowania ubezpieczonych w systemie rolniczym i powszechnym, gdyż sytuacje tych ubezpieczonych nie są porównywalne, a wprowadzenie rozwiązania z art. 20 ust. 3 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników realizuje nie tylko odrębność ubezpieczenia społecznego rolników ale jednocześnie porządkuje relacje między systemem powszechnym i rolniczym.

Konkludując stwierdzić należy, że N. Ś. nie legitymuje się co najmniej 30 – letnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu, wobec czego brak jest podstaw do przyznania jej emerytury rolniczej.

Mając na uwadze naprowadzone rozważania, Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu, ponieważ wskazane w apelacji nie zasługują na uwzględnienie, dlatego też, orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.